

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора університету

Березня 2025 р. № *98*

Ректор

[Signature]
Олександр ГАЛИЧ

ПОЛОЖЕННЯ
про наукову школу
Полтавського державного аграрного університету

СХВАЛЕНО

Протокол засідання вченої ради
університету

«*25*» *Березня* 2025 р. № *8*

1. Загальні положення

1.1. Наукова школа – неформальна творча співдружність дослідників різних поколінь високої наукової кваліфікації на чолі з науковим лідером на базі наукової (науково-дослідної) лабораторії, кафедри вищого навчального закладу у рамках певного наукового напрямку, об'єднана єдністю підходів до вирішення наукових проблем, стилем роботи та мислення, оригінальністю ідей та методів реалізації своєї наукової програми; співдружність, яка отримала значимі результати та завоювала авторитет і суспільне визнання в даній галузі.

1.2. Наукова школа під керівництвом наукового лідера – визнаного вченого, який має високий науковий авторитет і громадське визнання результатів досліджень, – об'єднує творчу ініціативу науковців певного наукового напрямку.

1.3. Наукова школа здійснює науково-дослідну, науково-організаційну, науково-методичну, патентну та винахідницьку діяльність відповідно до чинного законодавства України, Статуту Полтавського державного аграрного університету, наказів ректора, розпоряджень першого проректора, перспективних і річних планів роботи університету.

1.4. Представники наукової школи ведуть підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у відповідності до вимог, зазначених у законах України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», нормативних документів МОН України та Статуту Полтавського державного аграрного університету.

2. Завдання наукової школи

2.1. Дослідники наукової школи:

- вносять особистий вклад у її формування;
- забезпечують мобільність школи щодо нових наукових фактів та її сталість в умовах швидкого розвитку світової наукової системи;
- розвивають наукову школу, зберігають її історію та традиції;
- залучають до наукової діяльності за напрямами наукової школи здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів;
- ведуть підготовку аспірантів та докторантів за науковими напрямами школи; виконують держбюджетні та госпдоговірні науково-дослідні роботи;
- виступають експертами, опонентами на захисті дисертацій за науковим напрямом школи;
- беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад, науково-експертних рад МОН України, координаційних та інших структур;
- виступають з ініціативами щодо прийняття нових нормативних актів, удосконалення діючих положень, які регламентують організацію, порядок та умови виконання наукових досліджень на державному рівні.

2.3. Основними доробками наукової школи вважаються:

- результати фундаментальних та прикладних досліджень у визначеному науковому напрямі;
- наукові публікації (монографії, наукові статті, підручники тощо);
- громадське визнання наукових досягнень представників школи.

2.4. Наукові школи є базою для підготовки кадрів вищої кваліфікації, виконання бюджетних і госпдоговірних робіт у межах наукових програм університету.

2.5. Наукові школи представляють університет в різних міжнародних наукових програмах і беруть участь у формуванні заявок на отримання міжнародних наукових грантів.

2.6. Наукова школа є ініціатором і організатором проведення міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференцій, симпозіумів, наукових семінарів.

3. Якісні та кількісні критерії наукової школи

3.1. До якісних критеріїв наукової школи відносяться:

3.1.1. Наявність наукового лідера, керівника школи – визнаного вченого, який має високий науковий авторитет і громадське визнання результатів досліджень.

3.1.2. Мінімальний цикл, що дає змогу фіксувати існування школи – це три покоління дослідників (засновник, послідовник-наступник, учні наступника), які займаються активною дослідницькою роботою з актуальних проблем і об'єднані ідеями, методами, науковими традиціями.

3.1.3. Наявність загальної наукової концепції (фундаментальної ідеї) та програми наукових досліджень.

3.1.4. Загальність методології і наукової ідеології в рамках наукової школи.

3.1.5. Висока кваліфікація представників наукової школи.

Наявність індивідуальних особливостей, що характеризують дану школу і відрізняють її від інших шкіл наукового напрямку:

- наслідування традицій, що полягають в передачі від одного покоління дослідників іншому певного запасу знань, ідей, концепцій, підходів і методів;
- особлива наукова (доброзичлива і творча) атмосфера, традиції школи, наявність семінару, що постійно діє, з метою роз'яснення й уточнення теоретико-методологічних та філософських принципів продуктивної діяльності школи;
- стиль розвитку (розширення) школи та підвищення кваліфікації представників школи;
- наукова значимість проблем, що розглядаються представниками школи;

– впровадження наукових результатів (у фундаментальній і/або прикладній галузях).

3.2. До кількісних критеріїв наукової школи відносяться:

3.2.1. Кількість захищених докторських і кандидатських дисертацій (з моменту створення школи, за останні 10 років).

3.2.2. Кількість монографій (з моменту створення школи, за останні 10 років).

3.2.3. Індекс цитування в науковій літературі у вітчизняних і зарубіжних виданнях представників школи (не менше трьох років) та список цитованої літератури.

3.2.4. Кількість державних і міжнародних премій у сфері науки.

3.2.5. Кількість державних і міжнародних грантів за останні 10 років.

3.2.6. Кількість патентів за останні 10 років.

Провідною науковою школою слід вважати тільки той колектив, який задовольняє всі вище перераховані критерії.

4. Реєстрація наукової школи

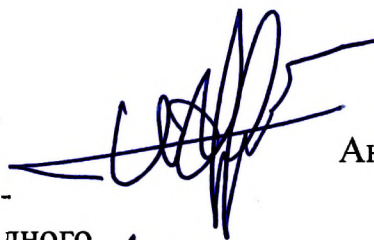
4.1. Висунення дослідницького колективу для його реєстрації в університеті як наукової школи здійснюється вченою радою факультету згідно поданих на розгляд документів (додаток).

4.2. Вчена рада факультету виконує експертизу матеріалів та подає висновок до вченої ради університету.

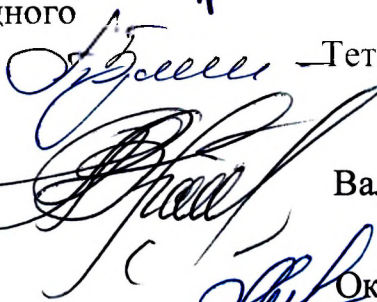
4.3. Рішення про реєстрацію наукової школи приймає вчена рада університету.

Укладачі:

проректор з науково-педагогічної,
наукової роботи
провідний фахівець інформаційно-
консультаційного центру міжнародного
методичного забезпечення

Анатолій ШОСТЯ

Тетяна БУЛАХ

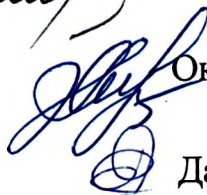
Погоджено:

перший проректор

Валентина АРАНЧІЙ

начальник юридичного відділу
уповноважений
з антикорупційної діяльності

Оксана СЕМЕНКО

Данило ШЕСТЕРІКОВ

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВУ ШКОЛУ

1. Назва наукової школи
2. Засновник, історія створення та загальні відомості про наукову школу
3. Керівник (прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи)
4. Представники наукової школи, відомості про них (за останні 10 років):

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові представника наукової школи	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи представника наукової школи
1	2	3	4

5. Кількісний склад наукової школи (за останні 10 років), всього _____ (осіб):

у т.ч.

- академіків _____;
- членів-кореспондентів Академії наук (державного статусу) _____;
- Лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки _____;
- докторів наук _____;
- докторів філософії (кандидатів наук) _____;
- докторантів _____,
- аспірантів _____,
- здобувачів _____.

6. Напрями досліджень

7. Наукові зв'язки (за останні 10 років):

– наявність постійних творчих зв'язків з колегами з інших університетів, академічних інститутів НАН України, провідних закордонних університетів та дослідницьких інститутів у формі спільних наукових досліджень, публікацій, тощо (виконання регіональних, державних та міжнародних програм за грантами).

8. Основні здобутки наукової школи (за останні 10 років) в розрізі її представників за зазначеним науковим напрямом:

№ з/п	ПІБ представника наукової школи	Основні здобутки представника наукової школи	Кількість
1		<p>1. Опубліковано статей у міжнародних виданнях; у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (Scopus); у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України</p> <p>2. Видано монографій у т.ч., за кордоном</p> <p>3. Захищено дисертацій за зазначеним науковим напрямом під керівництвом представника наукової школи у т.ч., кандидатських; докторських</p> <p>4. Отримано охоронних документів у т.ч., патентів на винаходи; на корисну модель; свідоцтв авторського права</p> <p>5. Отримано державних нагород, премій, грантів у сфері науки</p> <p>6. Отримано міжнародних нагород, премій у сфері науки</p> <p>7. Створено науково-технічної продукції (НТП) у т.ч., нової техніки; технологій, матеріалів; сортів рослин та порід тварин; методів, теорій</p> <p>8. Впроваджено результатів досліджень у виробництво</p> <p>9. Наявність почесних наукових звань, грамот, медалей, орденів, наукових премій, одержаних представниками наукової школи</p>	
2			
3			
4			
....			

9. Загальні кількісні показники основних здобутків наукової школи (за останні 10 років) за зазначеним науковим напрямом:

Основні здобутки наукової школи	Кількість
1. Опубліковано статей у міжнародних виданнях;	
у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (Scopus);	
у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України	
2. Видано монографій	
у т.ч., за кордоном	
3. Захищено дисертацій за зазначеним науковим напрямом під керівництвом представників наукової школи	
у т.ч., кандидатських;	
докторських	
4. Отримано охоронних документів	
у т.ч., патентів на винаходи;	
на корисну модель;	
свідоцтв авторського права	
5. Отримано державних нагород, премій, грантів у сфері науки	
6. Отримано міжнародних нагород, премій у сфері науки	
7. Створено науково-технічної продукції (НТП)	
у т.ч., нової техніки;	
технологій, матеріалів;	
сортів рослин та порід тварин;	
методів, теорій	
8. Впроваджено результатів досліджень у виробництво	

Керівник наукової школи _____